

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

1. สรุปและวิจารณ์ผลการศึกษา

จากการศึกษาพรรณไม้ดอกบริเวณป่าสงวนห้วยยาง อำเภอพนมดงรัก จังหวัดบุรีรัมย์ ตั้งแต่เดือนกันยายน พ.ศ. 2539 ถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2540 เป็นเวลา 13 เดือน สรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1.1 รวบรวมและตรวจสอบพรรณไม้ดอกที่เป็นพืชใบเลี้ยงคู่ได้ทั้งสิ้น 167 ชนิด จัดอยู่ใน 131 สกุล และ 54 วงศ์ (ตารางที่ 2) วงศ์ Leguminosae เป็นวงศ์ที่มีขนาดใหญ่ที่สุด เพราะมีพืช 14 สกุล 19 ชนิด รองลงมาได้แก่วงศ์ Rubiaceae มี 10 สกุล 15 ชนิด และวงศ์ Euphorbiaceae มี 10 สกุล 13 ชนิด วงศ์ที่มี 2-8 ชนิดมี 27 วงศ์ วงศ์ที่พบเพียง 1 ชนิด มี 24 วงศ์ สกุลที่มีจำนวนชนิดมากที่สุด มี 2 สกุล ได้แก่ *Ixora* และ *Helicteres* ซึ่งแต่ละสกุลมี 4 ชนิด

ตารางที่ 2 รายชื่อและจำนวนพรรณไม้ดอกที่พบในเขตป่าสงวนห้วยยาง

วงศ์	จำนวนและรายชื่อชนิดพรรณไม้ดอก
ACANTHACEAE	มี 5 ชนิด; <i>Barleria strigosa</i> , <i>Hygrophila stricta</i> , <i>Justicia</i> sp., <i>Nelsonia campestris</i> และ <i>Peristrophe roxburghiana</i> .
AMARANTHACEAE	มีเพียง 1 ชนิด; <i>Cyathula prostrata</i> .
ANACARDIACEAE	มี 6 ชนิด; <i>Buchanania lanzan</i> , <i>Lannea coromandelica</i> , <i>Mangifera coloneura</i> , <i>Semecarpus cochinchinensis</i> , <i>Spondias pinnata</i> และ <i>Swintonia floribunda</i> .
ANCISTROCLADACEAE	มีเพียง 1 ชนิด; <i>Ancistrocladus tectorius</i>
ANNONACEAE	มี 6 ชนิด; <i>Anomianthus dulcis</i> , <i>Ariabotrys siamensis</i> , <i>Dasymaschalon macrocalyx</i> , <i>Goniothalamus marcanii</i> , <i>Miliusa paviflora</i> และ <i>Uvaria rufa</i> .

ตารางที่ 2 รายชื่อและจำนวนพรรณไม้ดอกที่พบในเขตป่าสงวนห้วยยาง (ต่อ)

วงศ์	จำนวนและรายชื่อชนิดพรรณไม้ดอก
APOCYNACEAE	มี 4 ชนิด: <i>Aganosma marginata</i> , <i>Holarrhena curtisii</i> , <i>Parameria luevigata</i> , <i>Tabernaemontana corymbosa</i> และ <i>Wrightia arborea</i> .
ASCLEPIADACEAE	มี 5 ชนิด: <i>Dischidia</i> sp., <i>Gymnema</i> sp., <i>Hoya kerrii</i> , <i>Toxocarpus ovatus</i> และ <i>T. spirei</i> .
BIGNONIACEAE	มี 2 ชนิด: <i>Markhamia stipulata</i> var. <i>stipulata</i> และ <i>Stereospermum fimbriatum</i> .
CAPPARACEAE	มี 2 ชนิด: <i>Capparis acutifolia</i> และ <i>Stixis suaveolens</i> .
COMBRETACEAE	มี 5 ชนิด: <i>Calycopteris floribunda</i> , <i>Combretum decandrum</i> , <i>C. pilosum</i> , <i>Terminalia alata</i> และ <i>T. chebula</i> .
COMPOSITAE	มี 3 ชนิด: <i>Ageratum conyzoides</i> , <i>Blumeopsis flava</i> และ <i>Vernonia sulhetensis</i> .
CONNARACEAE	มีเพียง 1 ชนิด: <i>Connarus cochinchinensis</i> .
CONVOLVULACEAE	มี 3 ชนิด: <i>Erycibe cochinchinensis</i> , <i>Ipomoea mauritiana</i> และ <i>Merremia umbellata</i> .
CUCURBITACEAE	มีเพียง 1 ชนิด: <i>Neolalsomitra sarcophylla</i> .
DILLENIACEAE	มี 3 ชนิด: <i>Dillenia hookeri</i> , <i>D. ovata</i> และ <i>D. parviflora</i> .
EBENACEAE	มีเพียง 1 ชนิด: <i>Diospyros lanceifolia</i> .
EUPHORBIACEAE	มี 13 ชนิด: <i>Baccaurea ramiflora</i> , <i>Breynia angustifolia</i> , <i>B. glauca</i> , <i>Bridelia stipularis</i> , <i>Croton argylatus</i> , <i>C. caudatus</i> , <i>C. oblongifolius</i> , <i>Hymenocardia wallichii</i> , <i>Mallotus paniculatus</i> , <i>Paracleisthus subgracilis</i> , <i>Phyllanthus reticulatus</i> , <i>Suregada multiflorum</i> และ <i>Trigonostemon reidioides</i> .
FLACOURTIACEAE	มีเพียง 1 ชนิด: <i>Flacourtia indica</i> .
HIPPOCRATEACEAE	มี 2 ชนิด: <i>Salacia chinensis</i> และ <i>S. dongnainensis</i> .
HYPERICACEAE	มีเพียง 1 ชนิด: <i>Cratoxylum formosum</i> .

ตารางที่ 2 รายชื่อและจำนวนพรรณไม้ดอกที่พบในเขตป่าสงวนห้วยยาง (ต่อ)

วงศ์	จำนวนและรายชื่อชนิดพรรณไม้ดอก
IRVINGIACEAE	มีเพียง 1 ชนิด: <i>Irvingia malayana</i> .
LAMIACEAE	มี 2 ชนิด: <i>Platostoma cochinchinensis</i> และ <i>Orthosiphon rubicundus</i> .
LEEACEAE	มีเพียง 1 ชนิด: <i>Leea quineensis</i> .
LEGUMINOSAE	
CAESALPINIOIDEAE	มี 6 ชนิด: <i>Bauhinia lakhonensis</i> , <i>B. malabarica</i> , <i>Caesalpinia enneaphylla</i> , <i>Cassia timoriensis</i> , <i>Peltophorum dasyrrhachis</i> และ <i>Pterolobium macropterum</i> .
MIMOSOIDEAE	มี 2 ชนิด: <i>Acacia megaladena</i> var. <i>indochinensis</i> และ <i>Adenanthera pavonina</i> var. <i>microsperma</i> .
PAPILIONATAE	มี 11 ชนิด: <i>Butea superba</i> , <i>Dalbergia cultrata</i> , <i>D. cana</i> , <i>D. rimosa</i> , <i>Flemingia chappa</i> , <i>F. macrophylla</i> , <i>Indigofera galegoides</i> , <i>Millettia glaucescens</i> , <i>Pterocarpus macrocarpus</i> , <i>Uraria crinita</i> และ <i>U. lagopodioides</i> .
LYTHRACEAE	มี 2 ชนิด: <i>Lagerstroemia calyculata</i> และ <i>L. macrocarpa</i> .
MALPIGHIACEAE	มี 2 ชนิด: <i>Aspidopterys tomentosa</i> และ <i>Hiptage bengalensis</i> .
MALVACEAE	มี 3 ชนิด: <i>Hibiscus glanduliferus</i> , <i>H. sagittifolius</i> และ <i>H. sp.</i>
MELASTOMATACEAE	มี 6 ชนิด: <i>Melastoma normale</i> , <i>M. sanguineum</i> , <i>Memecylon angustifolium</i> , <i>M. edule</i> , <i>M. floribundum</i> และ <i>Osbeckia chinensis</i> .
MELIACEAE	มี 4 ชนิด: <i>Sandoricum koetjape</i> , <i>Walsura angulata</i> , <i>W. intermedia</i> และ <i>W. robusta</i> .
MENISPERMACEAE	มีเพียง 1 ชนิด: <i>Tinospora crispa</i> .
MORACEAE	มี 2 ชนิด: <i>Streblus asper</i> และ <i>S. laxoides</i> .
MYRSINACEAE	มีเพียง 1 ชนิด: <i>Ardisia amherstiana</i> .
OCHNACEAE	มีเพียง 1 ชนิด: <i>Ochna intergerrima</i> .

ตารางที่ 2 รายชื่อและจำนวนพรรณไม้ดอกที่พบในเขตป่าสงวนห้วยยาง (ต่อ)

วงศ์	จำนวนและรายชื่อชนิดพรรณไม้ดอก
OLACACEAE	มีเพียง 1 ชนิด; <i>Olex scandens</i> .
OLEACEAE	มี 2 ชนิด; <i>Jasminum scandens</i> และ <i>Myxopyrum smilacifolium</i> .
OPILIACEAE	มีเพียง 1 ชนิด; <i>Cansjera rheedei</i> .
POLYGONACEAE	มีเพียง 1 ชนิด; <i>Antigonon leptopus</i> .
RANUNCULACEAE	มีเพียง 1 ชนิด; <i>Naravelia laurifolia</i> .
RHAMNACEAE	มี 2 ชนิด; <i>Zizyphus cambodiana</i> และ <i>Z. oenoplia</i> .
RHIZOPHORACEAE	มีเพียง 1 ชนิด; <i>Carallia brachiata</i> .
RUBIACEAE	มี 15 ชนิด; <i>Canthium dicoccum</i> , <i>C. horridum</i> , <i>Catunaregan tomentosa</i> , <i>C. uliginosa</i> , <i>Hedyotis corymbifomis</i> , <i>Ixora bracteolata</i> , <i>I. fusca</i> , <i>I. nigricans</i> , <i>I. javanica</i> , <i>Mitragyna brunonis</i> , <i>Pavetta indica</i> , <i>Psychotria rubra</i> , <i>Randia spinosa</i> , <i>Rothmannia wittii</i> และ <i>Tarenna collinsae</i> .
RUTACEAE	มี 2 ชนิด; <i>Clausena guillauminii</i> และ <i>Micromelum minutum</i> .
SAPINDACEAE	มี 2 ชนิด; <i>Lepisanthes rubiginosa</i> และ <i>Schleichera oleosa</i> .
SCROPHULARIACEAE	มีเพียง 1 ชนิด; <i>Torenia fournieri</i> .
SIMAROUBACEAE	มีเพียง 1 ชนิด; <i>Harrisonia perforata</i> .
STERCULIACEAE	มี 8 ชนิด; <i>Eriolaena candollei</i> , <i>Helicteres angustifolia</i> , <i>H. geoffrayi</i> , <i>H. hirsuta</i> , <i>H. lanceolata</i> , <i>Pterospermum megalocarpus</i> , <i>P. semisagittatum</i> และ <i>Sterculia lanceolata</i> .
STILAGINACEAE	มี 3 ชนิด; <i>Antidesma bunius</i> , <i>A. diandrum</i> และ <i>A. ghaesembilla</i> .
STRYCHNACEAE	มีเพียง 1 ชนิด; <i>Strychnos axillaris</i> .
SYMPLOCACEAE	มีเพียง 1 ชนิด; <i>Symplocos</i> sp.
TILIACEAE	มี 2 ชนิด; <i>Colona auriculata</i> และ <i>Microcos tomentosa</i> .
UIMACEAE	มีเพียง 1 ชนิด; <i>Trema orientalis</i> .

ตารางที่ 2 รายชื่อและจำนวนพรรณไม้ดอกที่พบในเขตป่าสงวนห้วยยาง (ต่อ)

วงศ์	จำนวนและรายชื่อชนิดพรรณไม้ดอก
VERBENACEAE	มี 7 ชนิด: <i>Clerodendrum paniculatum</i> , <i>Congea</i> sp., <i>Gmelina philippensis</i> , <i>Sphenodesme mollis</i> , <i>Vitex</i> <i>peduncularis</i> , <i>V. pinnata</i> และ <i>V. quinata</i> .
VITACEAE	มีเพียง 1 ชนิด: <i>Tetrastigma garrettii</i> .
XANTHOPHYLLACEAE	มีเพียง 1 ชนิด: <i>Xanthophyllum lanceatum</i> .

1.2 พรรณไม้ดอกที่พบในพื้นที่ป่าดิบแล้ง ซึ่งมีเนื้อที่ประมาณร้อยละ 50 ของพื้นที่ศึกษา มีพรรณไม้ต้น สูงตั้งแต่ 20-50 ม. พรรณไม้เด่นได้แก่ *Azelia xylocarpa*, *Bombax* sp., *Carallia brachiata*, *Lagerstroemia* ssp., *Sandoricum koetjape*, *Stereospermum fimbriatum* และ *Tetrameles nudiflora* ไม้พุ่มหรือไม้ยืนต้นขนาดเล็กได้แก่ *Antidesma bunius*, *Ixora bracteolata*, *Mallotus cochinchinensis*, *Millusa parviflora* และ *Sterculia lanceolata* ไม้ล้มลุกได้แก่ *Cyathula prostrata* ส่วนไม้เลื้อยได้แก่ *Ancistrociadus tectorius*, *Combretum decandrum*, *Naravelia laurifolia*, *Neosomitra sarcophylla* และ *Strychnos axillaris*

1.3 พรรณไม้ดอกที่พบในพื้นที่ป่าเต็งรัง ซึ่งมีเนื้อที่ประมาณร้อยละ 27 ของพื้นที่ศึกษา พรรณไม้ต้นเด่น ได้แก่ *Shorea obusa* และ *S. siamensis* นอกจากนี้มีพรรณไม้ต้นอื่นๆ ได้แก่ *Catunaregan uliginosa*, *Cratoxylum* ssp., *Dillenia ovata*, *Mitragyna brunonis*, *Phyllanthus emblica*, และ *Terminalia* ssp. และไม้ล้มลุกได้แก่ *Blumeopsis flava*, *Flemingia* ssp. และ *Torenia fourieri*

1.4 พรรณไม้ถิ่นเดียว (endemic species) ซึ่งมีรายละเอียดการกระจายพันธุ์ดังนี้

1.4.1 เขตลาวและไทย ได้แก่ *Bauhinia lackhonensis* เป็นพรรณไม้ที่กระจายพันธุ์เฉพาะลาว และพื้นที่จังหวัดนครพนม และจังหวัดสกลนคร (ประเทศไทย) นอกจากนี้ยังมี *Hedyotis corymbiformis*, *Sphenodesme mollis* และ *Tetrastigma garrettii* ซึ่งเป็นพรรณไม้ที่กระจายพันธุ์เฉพาะถิ่นของลาวและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

1.4.2 เขตลาว เวียดนาม และกัมพูชา ได้แก่ *Helicteres geoffrayi*, *Paracleisthus subgracilis* และ *Salacia dongnainensis*

1.5 การศึกษาครั้งนี้พบพรรณไม้ต่างถิ่น (introduced species) ได้แก่ *Antigonon leptopus* ซึ่งเป็นพรรณไม้เฉพาะถิ่นของเม็กซิโก กระจายพันธุ์อย่างกว้างขวางทั่วโลก พบพืชชนิดนี้ในพื้นที่ป่าดิบแล้ง ริมถนน และ *Justicia* cf. *americana* var. *subcoriacea* ที่กระจายพันธุ์ในภาคเหนือของประเทศไทยและแคนาดา

1.6 ช่วงการออกดอกของพรรณไม้ดอกแต่ละชนิด แตกต่างกัน เช่น พรรณไม้บางชนิด ออกดอกตลอดปี หรือช่วงการออกดอกยาวกว่า 8 เดือน ตัวอย่างเช่น *Ageratum conyzoides*, *Ixora* ssp., *Helicteres* ssp. และ *Trigonostemon reidioides* อย่างไรก็ตาม ช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม เป็นช่วงที่พืชออกดอกมากที่สุด แต่มีพืชจำนวนหนึ่งออกดอกในช่วงเดือนกันยายนถึงเดือนธันวาคม ได้แก่ พืชในวงศ์ Acanthaceae, Apocynaceae, Asclepiadaceae, Convolvulaceae และ Leguminosae อนุวงศ์ Papilionatae ที่เป็นไม้เลื้อย หรือไม้ล้มลุก และพืชที่ออกดอกช่วงระยะสั้นมากได้แก่ *Azelia xylocarpa*, *Bombax* sp., *Lagerstroemia* ssp., *Pterocarpus macrocarpus*, *Pterospermum semisagittatum* และ *Tetrameles nudiflora*

1.7 พรรณไม้ที่พบน้อยในพื้นที่ศึกษา มี 3 ชนิด ได้แก่ *Gmelina philippensis*, *Ixora javanica* และ *Swintonia floribunda* โดยเฉพาะ *I. javanica* และ *S. floribunda* พบเพียง 1 ต้น ในบริเวณชายทุ่ง ซึ่งเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์

1.8 จากการศึกษพบว่า มีพรรณไม้ 3 ชนิด ที่คาดว่าเป็นพืชชนิดใหม่ของโลก ได้แก่

1.8.1 *Congea* sp. มีลักษณะคล้าย *C. tomentosa* แต่ช่อดอกของ *C. tomentosa* มีขนยาว สีน้ำตาลแดง หนา และนุ่ม ส่วนช่อดอกของ *Congea* sp. มีขนสั้น นุ่ม สีเทาอมขาว

1.8.2 *Hibiscus* sp. มีลักษณะคล้าย *H. grewiaefolius* แต่แผ่นใบของ *Hibiscus* sp. รูปขอบขนาน ปลายรีวประดับโป่งและดัดตรง ส่วนแผ่นใบของ *H. grewiaefolius* รูปใบหอก และปลายรีวประดับแหลม

1.8.3 *Symplocos* sp. พืชชนิดนี้มีลักษณะคล้าย *S. chinensis* และ *S. racemosa* แต่พืชที่ศึกษามีขอบใบจักลึกและห่าง เกสรเพศผู้มี 10-15 อัน รังไข่มีขน แต่ขอบใบของพืชชนิดแรกเรียบ ส่วนพืชที่สองนั้นมี ขอบใบเรียบหรือจักเล็กน้อย และรังไข่มีขน และเกสรเพศผู้มีถึง 100 อัน

1.9 จากการศึกษ พบว่า ลักษณะของพรรณไม้ในเขตป่าสงวนห้วยยางส่วนใหญ่คล้ายกับพรรณไม้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย แต่พบพืชบางชนิดที่กระจายพันธุ์แบบไม่ต่อเนื่อง ได้แก่ *Diospyros lanceifolia* พบในพื้นที่ศึกษา และภาคใต้ของประเทศไทย ไม่พบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย อย่างไรก็ตามข้อมูลการศึกษาพรรณไม้ของประเทศไทย ในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออาจยังไม่สมบูรณ์ ซึ่งอาจจะมีพืชชนิดนี้กระจายพันธุ์อยู่ก็ได้ นอกจากนี้ยังพบพรรณไม้เบิกนำตามคลองชลประทาน เช่น *Trema orientalis*

ในการศึกษครั้งนี้ ได้ศึกษาพรรณไม้ในบริเวณป่าสงวนห้วยยางเกือบทุกชนิด แต่ก็มีพืชบางชนิดที่ไม่สามารถศึกษาได้ เนื่องจาก ลักษณะนิสัยของพืช เช่น ออกดอกช่วงระยะสั้น หรือไม่ออกดอกและผลในช่วงการศึกษา ได้แก่ *Azzeria xylocarpa*, *Bombax* sp. และ *Tetrameles nudiflora* อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษครั้งนี้จะเป็นฐานข้อมูลอันดี ที่นำไปสู่การศึกษาทางอนุกรมวิธานพรรณพฤกษชาติของประเทศไทยในอนาคต

2. ปัญหาการหาชื่อวิทยาศาสตร์

ปัญหาสำคัญอย่างหนึ่งของการศึกษาพรรณไม้ คือการหาชื่อวิทยาศาสตร์ของพืชแต่ละชนิด ซึ่งสรุปรายละเอียดได้ดังนี้

2.1 ขาดเอกสารอ้างอิงในการตรวจสอบหาชื่อวิทยาศาสตร์ การศึกษาดังอาศัยรูปพรรณและคำบรรยายลักษณะจากหนังสืออนุกรมวิธานพืชที่สำคัญของลาว ได้แก่ *Flore Générale de l'Indo-Chine*, *Supplément à la Flore Générale d' Indo-Chine* และ *Flore du Cambodge du Laos et du Vietnam* ซึ่งนักพฤกษศาสตร์ฝรั่งเศสได้จัดทำขึ้นในระหว่างปี ค.ศ. 1903-1952 และหนังสือเหล่านี้ บางเล่มพิมพ์ออกมานานแล้ว ยังขาดการศึกษาทบทวนพรรณไม้ที่ทันสมัย นอกจากนี้ได้ใช้เอกสารอนุกรมวิธานพืชของประเทศใกล้เคียง เช่น *Flora of Thailand*, *Flora of Java*, *Tree Flora of Malaya*, *Orders and Families of Seed Plant of China* เป็นต้น

2.2 ขาดตัวอย่างพรรณไม้แห้งเพื่อนำมาเปรียบเทียบ การศึกษาครั้งนี้ได้ตรวจสอบพืชจากเอกสารทางอนุกรมวิธานพืช แล้วนำไปเปรียบเทียบกับตัวอย่างพรรณไม้แห้งที่หอพรรณไม้ของกรมป่าไม้ และกรมวิชาการเกษตร เพื่อยืนยันความถูกต้อง พบว่า มีพืช 2 ชนิด ในวงศ์ *Asclepiadaceae* ได้แก่ *Dischidia* sp. และ *Gymnema* sp. ที่ไม่สามารถตรวจสอบหาชื่อวิทยาศาสตร์ได้

2.3 ขึ้นตัวอย่างพรรณไม้ที่เก็บไม่สมบูรณ์ เนื่องจากการศึกษามีระยะเวลาเพียง 13 เดือนเท่านั้น จึงไม่สามารถที่จะเก็บตัวอย่างพรรณไม้ให้ครบสมบูรณ์ได้ ดังนั้นบางตัวอย่างจึงมีผลแต่ไม่มีดอก ได้แก่ *Caesalpinia enneaphylla*, *Eriolaena candollei*, *Markhamia stipulata* และ *Naravelia laurifolia* มีดอกเพศผู้แต่ไม่มีดอกเพศเมีย ได้แก่ *Baccaurea ramiflora* และ *Flacourtia indica* หรือมีดอกเพศเมียแต่ไม่มีดอกเพศผู้ เช่น *Diospyros lanceifolia* และพืชหลายชนิดมีดอกแต่ไม่มีผล เป็นต้น

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 จากการสำรวจสภาพป่า และเก็บตัวอย่างพรรณไม้ในบริเวณป่าสงวนห้วยยาง พบว่า ป่าไม้มีความอุดมสมบูรณ์ และมีความหลากหลายทางชีวภาพ แต่ป่าไม้กำลังถูกบุกรุกทำลายไปมาก จึงเห็นควรสนับสนุนให้มีการศึกษา และเก็บรักษาตัวอย่างพรรณไม้ของลาวไว้ เพราะว่านอกจากจะเป็นข้อมูลที่สำคัญในการศึกษาภายในประเทศแล้ว ยังมีความสำคัญต่อการศึกษาในระดับภูมิภาค และระดับโลก ดังนั้นจึงต้องสนับสนุน ผลักดันให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประชาชนช่วยกัน คุ้มครอง ดูแล และรักษาทรัพยากรธรรมชาติอันล้ำค่านี้ไว้ให้คงอยู่ตลอดไป ก่อนที่ป่าไม้ของลาวจะถูกบุกรุกทำลายไปมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

3.2 พรรณไม้ดอกในบริเวณป่าสงวนห้วยยาง นอกจากพรรณไม้ที่มีค่าทางเศรษฐกิจแล้ว ยังมีพรรณไม้หลายชนิดที่เป็นพืชสมุนไพรอันล้ำค่า จึงควรที่จะดำเนินการศึกษาต่อไป การศึกษาครั้งนี้เป็นนิมิตหมายที่ดี ให้แก่การศึกษาทางอนุกรมวิธานพืช เพื่อก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพรรณไม้ท้องถิ่น ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษาในสาขาอื่น ตลอดจนการจัดการป่าสงวนของชาติ รวมทั้งการอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่า และการให้ความรู้แก่ประชาชน ก้าวสู่การศึกษาพรรณพฤกษชาติของลาวอย่างกว้างขวางในอนาคต

8 ภาพป่าดิบแล้งในเขตป่าสงวนห้วยยาง

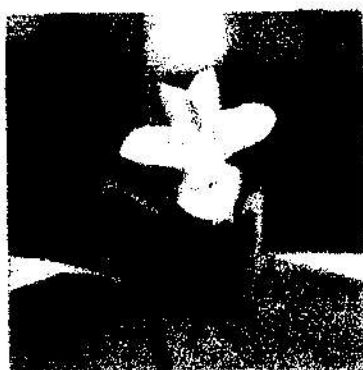
9 ภาพป่าดิบแล้งในเขตป่าสงวนห้วยยาง

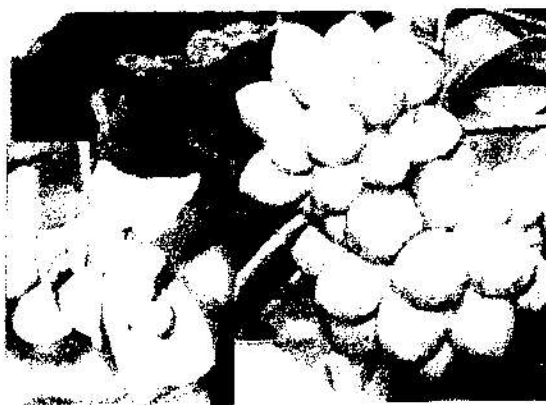

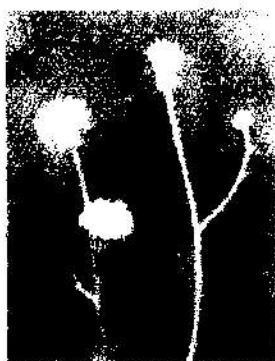
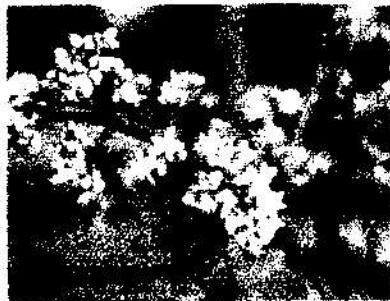
10 ภาพป่าเต็งรังในเขตป่าสงวนห้วยยาง

11 ภาพป่าเต็งรังในเขตป่าสงวนห้วยยาง

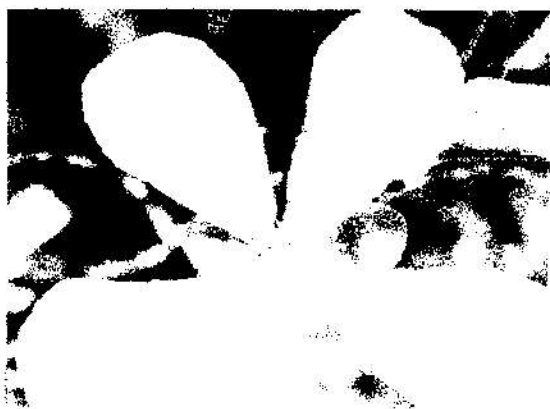
12 *Bacteria strigosa* Willd.13 *Azisoma caespitosa* Br.14 *Peristrophe roxburghiana*
Roem. & Schult.15 *Cyathula prostrata* (L.) Blume16 *Samolium cochinchinense* Engl.17 *Spondias pinnata* (L.) Kurz18 *Ancistrocladus tectorius* Merr.19 *Anomianthus dulcis* (Dunal) J. Sinclair

20 *Artabotrys siamensis* Miq.21 *Dasymaschalon macrocalyx* Finet & Gagnep.22 *Gontothalamus marcanii* Craib23 *Uvacula rufa* Blume24 *Iganosma marginata* C. Don25 *Holarchea curtisii* King & Gamble26 *Parameria laevigata* Mold.27 *Wrightia aborea* (Dennst.) Mabb.28 *Hoya keirii* Craib

29 *Toxocarpus ovatus* Kerl30 *Toxocarpus spirei* Cost.31 *Capparis acutifolia* Sweet32 *Stelis suaveolens* (Roxb.) Pierre33 *Calycopteris floribunda* (Roxb.) Lam.34 *Combretum decandrum* Roxb.35 *Combretum pilosum* Roxb.36 *Terminalia chebula* Retz.37 *Vernonia silhetensis* Craib ex Kerl38 *Connarus cochinchinensis* (Baill.) Pierre39 *Erycbe cochinchinensis* Gagnep.

40 *Ipomoea mauritiana* Jacq.41 *Merremia umbellata*

(L.) Hallier f.

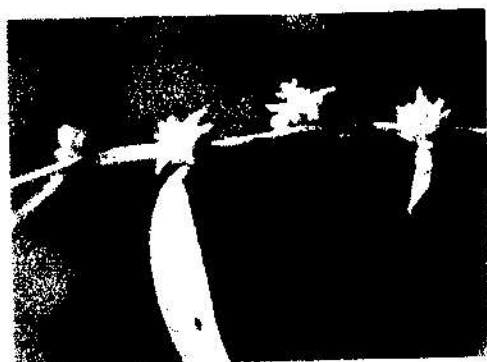
42 *Dillenia hookeri* Pierre43 *Dillenia ovata* Wall. ex Hook. f. & Thoms.44 *Dillenia parviflora* Crill.45 *Breynia angustifolia* Hook. f.46 *Breynia glauca* Craib47 *Bridelia stipularis* Blume48 *Croton argyatus* Blume49 *Croton caudatus* Geisel.

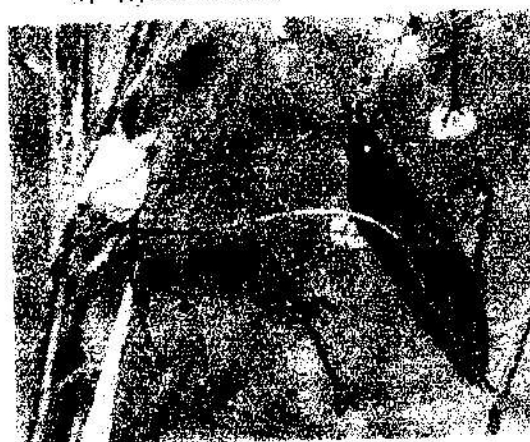
50 *Croton oblongifolius* Roxb.

51 *Hymenocardia wallichii* Tul.

52 *Paracleisthus subgracilis* Gagnep.

53 *Trigonostemon reidioides* Craib

54 *Salacia chinensis* L.

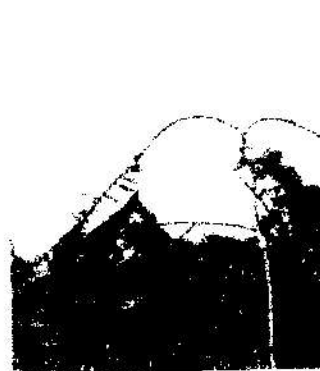
55 *Salacia dougluinensis* Pierre

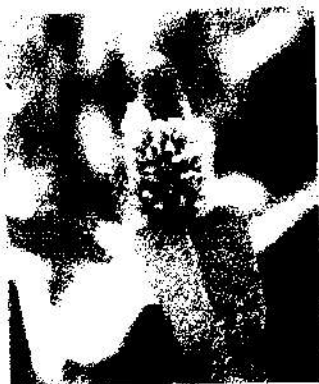
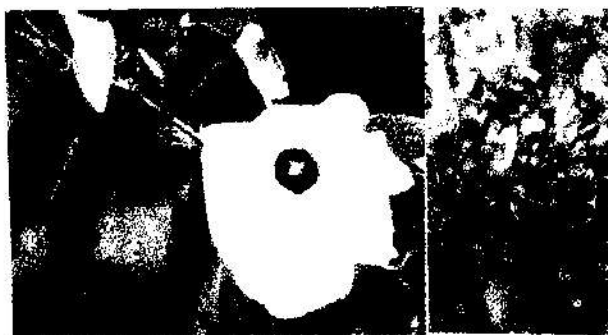

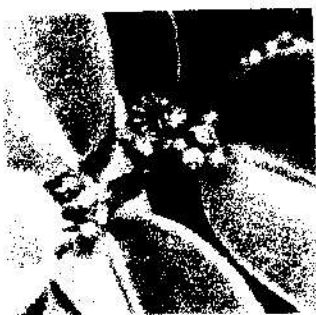
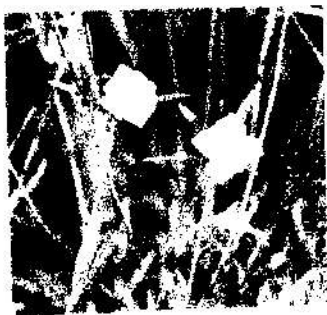
56 *Cratoxylum formosum* (Jack) Dyer.

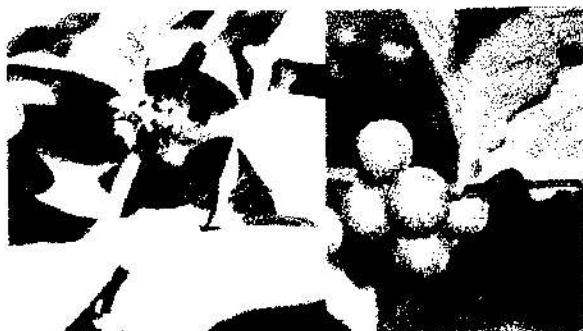

57 *Irvingia malayana* Oliv. ex A. Benn.

58 *Orthosiphon rubicundus* Benth.59 *Leca quincensis* G. Don60 *Bauhinia takhonensis* Gagnep.61 *Bauhinia malabarica* Roxb.63 *Pterolobium macropterum* Kurz62 *Cassia timoriensis* DC.64 *Acacia megaladena* Dess.
var. *indochinensis* C. Nielsen65 *Butea superba* Roxb.66 *Adenanthera pavonina* L.
var. *microsperma* C. Nielsen67 *Dalbergia cultrata*
Grah. ex Benth.68 *Dalbergia rimesa* Roxb.

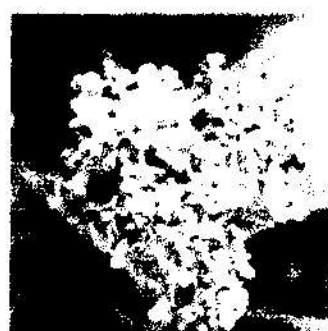
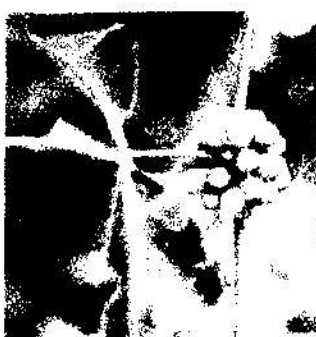
70. *Indigofera galegoides* DC.69. *Flemingia chappi* Han.71. *Millettia glaucescens* Kurz72. *A. rana lagopodioides* (L.) Dess.73. *Lagerstroemia macrocarpa* Wall.74. *Aspidopteryx tonkinensis* (Blume) Juss.75. *Hiptage bengalensis* (L.) Kurz76. *Hibiscus glanduliferus* Craib77. *Hibiscus sagittifolius* Kurz78. *Hibiscus* sp.79. *Melastoma normale* D. Don

80 *Melastoma sanguineum* Sims81 *Memecylon angustifolium* Wight82 *Memecylon chilense* Roxb.
var. *ovata* U.B. Clarke83 *Memecylon floribundum* Blume84 *Osbeckia chiriquensis* U.85 *Walsura angulata* Craib86 *Walsura intermedia* Craib87 *Walsura robusta* Roxb.88 *Tinospora crispa* (L.) Hook. f. & Thoms.89 *Streblus asper* Lour.90 *Streblus taxoides* Kuntz

91 *Ardisia amherstiana* A. DC.92 *Olay scandens* Roxb.93 *Jasminum scandens* Vahl94 *Cansjera rheedii* J.F. Gmel.95 *Antigonon leptopus* Hook. f. & Arn.96 *Zizyphus cambodianna* Pierre97 *Zizyphus oenoptia* Mill.98 *Carallia brachiata* (Lour.) Merr.99 *Canthium dioecium* Merr.100 *Canthium horridum* Blume

101 *Catundregan tomentosa* Trv.102 *Ixora javanica* DC.103 *Ixora nigricans* Wight & Arn.104 *Mitragyna brunnens* Hay.105 *Psychotria cubra* Muell. Arg.106 *Raulia spinosa* Poir.107 *Rothmannia wittii* (Cavali)
Brenck108 *Tarenna collinsae* Craib109 *Chrysena guthrieana* Tindler110 *Myrcanthea muricata*
(Forst.) Wight & Arn.111 *Lepisanthes subulginosa*
(Roxb.) Levl.112 *Tarenna foeniculifera* Lindl. ex Fourn.

113 *Harrisonia perforata* Merx.114 *Helicteres angustifolia* L.115 *Helicteres geoffrayi* Gagnep.116 *Helicteres hirsuta* Lam.117 *Helicteres lanceolata* DC.118 *Picrospermum megalocarpum* Vardou.119 *Picrospermum scottaeifolium* Ham.120 *Sterculia himalayana* Cas.121 *Antidesma buntus* (L.) Spreng.122 *Antidesma diandrum* Roth.

123 *Antidesma ghiesbreghtii* Gaertn.124 *Syzygium axillare* Colebr.125 *Colona auriculata* Craib126 *Microcos tomentosa* Smith127 *Trema orientalis* (H.) Blume128 *Clerodendrum paniculatum* L.129 *Clerodendrum* sp.130 *Gamelina philippensis* Cham.131 *Vicia pinnata* L.132 *Vicia quinque* Williams133 *Ferrissigma garrettii* Gagnep.134 *Xanthophyllum lanceatum*
(Miq.) J.J. Smith